

13. helluntain jälkeinen viikko, perjantai

Päivän epistola

(2. Kor. 11: 5 – 21 a)

”Veljet, en minä kuitenkaan katso olevani mitenkään huonompi kuin nuo mainiot apostolit. Puhetaitoni on ehkä kehno, mutta tietoni ei, ja tietoni olen kaikin tavoin, kaikissa asioissa saattanut teidän nähtäväksenne. Olenkohan tehnyt suurenkin synnin, kun auttaakseni teitä nousemaan olen alentanut itseni julistamalla teille Jumalan evankeliumia ilman korvausta.? Voidakseni auttaa teitä olen riistänyt muita seurakuntia ottamalla niiltä vastaan rahaa. Teidän luonanne en ollut kenenkään rasituksena, vaikka jouduinkin puutteeseen, sillä Makedoniasta tulleet veljet antoivat minulle kaiken mitä tarvitsin. Olen varonut olemasta teille millään tavoin rasitukseksi ja varon vastedeskin. Niin totta kuin Kristuksen totuus on minussa, tätä ylpeilemisen aihetta ei minulta Akhaian maakunnassa riistetä! Kuinka niin? Enkö muka rakasta teitä? Sen tietää Jumala. Näin minä toimin nyt ja edelleenkin, jotta en antaisi halukkaille tilaisuutta ylpeilemiseen; eivät he ole hiukkaakaan meitä parempia. Semmoiset ovat vääriä apostoleja, petollisia työntekijöitä, he vain tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi. Eikä ihme, tekeytyyhän itse Saatanakin valon enkeliksi. Ei siis ole mitenkään merkillistä, että hänen palvelijansa esiintyvät Jumalan asian palvelijoina. He saavat tekojensa mukaisen lopun. Toistan vielä: älkää pitkö minua järjettömänä. Mutta vaikka olisinkin hullu, niin antakaa minun olla hullu, jotta minäkin voisin hiukan kerskailla. Mitä nyt puhun, sitä en puhu Herran mielen mukaan. Puhun kuin järjetön, kun nyt kerran kerskailen. Koska niin monet kerskuvat ihmisten tavoin, kerskun minäkin. Mielellännehän te siedätte järjettömiä, te jotka itse olette niin järkeviä. Tehän siedätte sen, että teidät orjuutetaan, teitä riistetään, teidät alistetaan, teitä kohdellaan tylysti ja lyödään kasvoihin. Häpeäkseni totean, että olemme olleet heikkoja.”

”Mainiot apostolit” tarkoittavat joko Korintiin seurakuntaan tunkeutuneita tai heidän opettajiaan Jerusalemissa. Apostoli Jaakob oli monissa asioissa eri mieltä apostoli Paavalin kanssa. Sisältö viittaisi ensinmainittuihin Jerusalemista lähteneisiin juutalais-kristillisiin lähetystyöntekijöihin, mutta se, että Paavali pitää asemaansa saman vertaisena, viittaisi jälkimmäisiin, Jerusalemissa työskenteleviin apostoleihin. Paavali myöntää olevansa huono puhuja, mutta toteaa tietävänsä, mistä puhuu.

Paavali ottaa yhden käytännön esimerkin. Hän ei ole saanut korvausta evankeliumin julistamisesta. Periaate on, että julistajalle maksetaan hänen työstään. Paavali on kuitenkin elättänyt itsensä teltantekijänä tai saanut muilta seurakunnilta avustuksia. ”Olen alentanut itseni” voi sisältää

viittauksen tähän asiaan, sillä antiikin filosofiassa käsityöläisiä pidettiin alempiarvoisempina (filippiläiskirjeessä Paavali käyttää samaa verbiä kirjoittaessaan Kristuksen ihmiseksi tulemisesta: ”hän alensi itsensä”, vrt. 2: 8). Filippiläiskirjeestä tiedämme myös, että filippiläiset olivat tukeneet Paavalia, vaikka hän ei ollut Filippissä (Fil. 4: 15 – 16). Tämä käytäntö, ettei Paavali saanut materiaalista tukea korinttilaisilta, vähensi niitä vaaroja, mitä voisi olla seurakunnan perustajan ja seurakunnan välisessä suhteessa. ”Varon vatedeskin” olemasta teille rasitukseksi, toisin sanoen, Paavali ei halua korinttilaisilta itselleen materiaalista hyötyä.

Taustalta voi löytyä syyksi se, että Paavali ei halunnut itselleen taloudellista suojelijaa. Tuon ajan kulttuurissa avun saajalla oli velvoitteita avun antajaa kohtaan. Paavali haluaa myös tulevaisuudessa olla taloudellisesti itsenäinen saamatta korinttilaisilta mitään (2. Kor. 12: 15). Tähän liittyy ajatus oikean opin opettamisesta. Kun Paavali ei saa korvausta korinttilaisilta, niin häntä ei voi painostaa opettamaan korinttilaisten haluamalla tavalla. Hän voi vapaasti välittää oikean opin. Sama asia koskee myös kirkon papistoa. He ovat oikeutettuja saamaan elannon tekemästään työstä. Mutta heidän ei pidä tulla sillä rikkaaksi! Näin papisto voi jatkaa toimimista oikealla tavalla ja opettaa oikeaa kirkon oppia.

Paavalin motiivi olla taloudellisesti itsenäinen voi johtua myös siitä, ettei hän halua antaa vastustajilleen aihetta ylpeilemiseen. Nähtävästi nämä seurakuntaan tunkeutuneet lähetystyöntekijät ovat saaneet taloudellista tukea korinttilaisilta. Paavali ohjeistaa näitä tunkeilijoita toimimaan samalla tavalla kuin hän: ilman taloudellista tukea.

Paavali pitää näitä tunkeilijoita väärinä apostoleina. Perusteet hän on esittänyt jo aikaisemmin: he julistavat toista Jeesusta kuin Paavali, jakavat toisen hengen kuin hän, tai julistavat toista evankeliumia kuin hän (2. Kor. 11: 4). Paavali rinnastaa heidät Saatanaan, joka muutti itsensä loistavaksi enkeliksi johtaakseen Eevan harhaan. Saatanan palvelijat ”esiintyvät Jumalan asian palvelijoina” toimiakseen Jumalan pelastussuunnitelmaa vastaan.

Paavali huomaa poikenneensa asiasta ja pyytää korinttilaisilta ymmärrystä tähän asiaan. Hän toteaa, että ei ”puhu Herran mielen mukaan” ja epäsuorasti tunnustaa puhuvansa maallisesti. ”Mielellännehän te siedätte järjettömiä, te jotka itse olette niin järkeviä.” Tällä Paavali viittaa siihen, että korinttilaiset olivat kuunnelleen vääriä apostoleja, vaikka pitivät itseään viisaina. Jae 20 on ironiaa, sen sanoma pitää ymmärtää päin vastoin kuin se on kirjoitettu: ”Tehän siedätte sen, että teidät orjuutetaan, teitä riistetään, teidät alistetaan, teitä kohdellaan tylysti ja lyödään kasvoihin.” Mutta jos tämä on sitä, minkä korinttilaiset valitsevat, niin Paavali on ollut liian heikko.

Päivän evankeliumi

(Mark. 4: 1 – 9)

”Siihen aikaan Jeesus taas opetti järven rannalla. Hänen ympärilleen kokoontui niin paljon ihmisiä, että hän siirtyi veneeseen. Hän istui järvellä veneessä, ja väkijoukko oli rannalla. Hän opetti heille vertauksin monia asioita. Näin hän heitä opetti: ”Kuulkaa! Mies lähti kylvämään. Ja kun hän kylvi, kävi niin, että osa siemenistä putosi tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät jyvät. Osa putosi kallioiseen paikkaan, missä jyvälle ei ollut maata. Ne nousivat kohta oraalle, koska maata ei ollut syvälti, mutta auringon noustua oraat helteessä kuivettuivat, koska niillä ei ollut juurta. Osa taas putosi ohdakkeiden sekaan, ja ohdakkeet kasvoivat ja tukahduttivat oraan, eikä siitä saatu satoa. Mutta muut jyvät putosivat hyvään maahan. Ne nousivat oraalle, kasvoivat ja antoivat sadon, mikä kolmekymmentä, mikä kuusikymmentä, mikä sata jyvää.” Ja hän sanoi: ”Jolla on korvat, se kuulkkoon!”

Vastaava kertomus on Matteuksella (Matt. 13: 1 – 9) ja Luukkaalla (Luuk. 8: 4 – 8). Perinteisesti suomalaisissa raamatuissa tämän kertomuksen nimi on kylväjä. Tarkoitukseni ei ole kyseenalaistaa nimeä, mutta itse kylväjä jää kertomuksessa tausta-alalle. Huomiota kiinnittää myös kasvualusta, ”hyvän maan” vertaus voisi myös käydä. Keskeisessä asemassa ovat siemenet, miten niille käy. Jos haluamme kertomuksen nimeksi keskeisimmän asian, silloin ”siemenet” voisi olla paras nimitys.

Jeesuksen opetuspaikka veneessä on ymmärrettävä, veneestä käsin hän pystyi opettamaan isoa kansanjoukkoa. Opetustapana ovat vertaukset, jossa tutun asian kautta tuodaan esille vaikeammin ymmärrettäviä asioita. Samalla ne haastavat kuulijat todella kuuntelemaan: mikä on tämän vertauksen tarkoitus?

Miksi vertauksessa kylväjä kylvi myös sellaisiin paikkoihin, mistä kasvua ei ollut odotettavissa: tien oheen, kallioiseen paikkaan tai ohdakkeiden sekaan? Tunnettuja selitysmalleja on kaksi. Ensinnäkin pitää tietää, millaista oli tuon ajan kylväminen. Palestiinassa kylvämiseen liittyi erillinen varsinaisen siemenen istuttamisen jälkeinen maan muokkaus. Tämä on ensimmäisen selitysmalli, mutta vertauksessa ei kerrota mitään maan muokkauksesta. Toinen, todennäköisempi selitys on se, että sillä kuvataan Jumalan ylenpalttista rakkautta, kaikkia ihmisiä kutsutaan Jumalan valtakuntaan, vaikka kaikki eivät sinne haluakaan. Jeesus ei siis anna tässä ohjeita maanviljelijöille, vaan kertoo, miten evankeliumi vastaanotetaan.

Hyvä maa on täydellinen vastakohta muille maan pinnoille. Se osoitetaan hyvään maahan kylvettyjen siementen moninkertaisella sadolla. Nykyaikana tekstin kuvaamaa satoa voidaan pitää ”normaalina”. Vanhan testamentin aikana kyseessä oli poikkeuksellisen hyvä sato (yhdestä jyvistä sata jyvää).

”Jolla on korvat, se kuulkoon!” on kehoitus kuulijalle miettiä, mitä tämä tarkoittaa. Voi olla, että Markuksen tarkoitus on varoittaa kristittyjä siitä, että he eivät ota oikealla tavalla Kristuksen opetusta vastaan ja toteuta sitä omassa elämässään.

Jumala lähetti profeetta Jesajan sananviejäksi israelilaisille ja sanoi Jesajalle: ”Mene ja sano tälle kansalle: Kuulemalla kuulkaa älkääkä käsittäkö. Katsomalla katsokaa älkääkä ymmärtäkö. Paaduta tämän kansan sydän, sulje sen korvat, sokaise sen silmät, ettei se silmillään näkisi, ei korvillaan kuulisi eikä sydämellään ymmärtäisi – ettei se kääntyisi ja tulisi terveeksi.” (Jes. 6: 9 – 10). Meidän on opittava kuulemaan ja näkemään Jumalan ilmoitus. Se merkitsee oman sydämen avaamista Jumalalle.

Markuksen kylväjävertauksen selitys kuullaan 14. helluntain jälkeisen viikon maanantain evankeliumissa eli ensi viikolla.